

Виходить у Львові
що дні (крім неділь і
гр. кат. субот) о 5-й
годині по полудні.

РЕДАКЦІЯ:
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 12.

ПІСЬМА приймають ся
лиш франковані.

РУКОПИСИ
звертають ся лише на
окреме жадання і за зло-
жением оплати поштової.

РЕКЛАМАЦІЯ:
незапечатані вільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської”.

Передплата
у Львові в агенції
днівників пасаж Гавса-
мана ч. 9 і в ц. к. Стар-
оствах на провінції:
на цілий рік К 4·80
на пів року " 2·40
на четверть року " 1·20
місячно . . . " — 40

Поодиноке число 2 с.

З поштовою пере-
 силкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року " 5·40
на четверть року " 2·70
місячно . . . " — 90

Поодиноке число 6 с.

ВІСТИ ПОЛІТИЧНІ.

З ради державної — Відкрите турецького парламенту.

Помимо ставлених правителству з усіх сторін перепон і помимо сумнівів віщовань, удається таки правителству вийти побідно з трудного положення і одержати від парламенту ухвалу на всі т. зв. конечності державні.

I так по ухваленню значною більшістю голосів провізорії буджетової, прийшла під наради справа анексії Боснії і Герцеговини. Проінавляло богато бесідників, переважно за анексією; против анексії заявилися тільки нечисленні всенімці і ческі радикали. В голосуванню приняті закон о анексії великою більшістю в другому і третьому читанні. Вкінці приступила палата до нарад над третію конечністю державною, т. зв. законом уповновласнюючим. Ухвалене того закону було дуже непевне, бо виступили против него дуже сильно німецькі і ческі агари, оба сильні і впливові сторонництва. В послідній хвилині агари дали прис传达 to the government's proposal and after a heated discussion both sides agreed to the law.

застереженях із сторони противників закона приняла палата в другому і третьому читанні уповновласнюючий закон 282 голосами против 139. На тім скінчилися наради парламенту над важнішими справами в передсвяточній сесії. На внесені пос. Гломбінського ухвалено ще, щоб палата передала предложение о суспільному обезпеченію комісії без першого читання. Дискусія над тим важним законом має відбутися на сесії посвяточній.

Відкрите турецького парламенту відбулося незвичайно величаво. В полуночі переїхав султан в галевім повозі, запряженім в чвірку, в товаристві великого везира і міністра війни та в оточенні величавого почту через Перу на відкрите парламенту, в якім вже перед єго приїздом вібралися запрошені достойники в галевих уніформах та депутати в цивільних одягах.

По приїзді султана, якого населення оплескувало через піду дорогу, військо і музика віддали йому військові почесті. Міністри повітарили султана та перепровадили його разом з князями до посолської палати. При вході султана всі встали та запанувала кількамінутова мовчанка, що султана наглядно зворушливо.

По тім перший секретар Ільдізу вступив на трибуну та відчитав отсю прощальну про-

мову, яку султан і посли вислухали стоячи: „Сенатори, депутати! В наслідок перенон, на які ми стрібували в хвили нашого вступлення на престол з огляду на впроваджену конституцію та з огляду на конечності, встановлені тоді високими достойниками, конституцію завішено аж до того часу, коли людність ослігне відповідний степень поступу і просвіти. До того часу відложені скликані палати. Ми спрямували наші змагання в сім на прямі, щоби потворити школи по всіх частинах нашої держави. За божою ласкою, дякуючи розвиткові публичної просвіти, ціль си запевнено. Степень культури всіх класів нашого населення піднісся. З огляду на ясне і загальне бажання та з огляду на те, що се бажання може запевнити тепер і на будуче добро нашого краю, ми не зважаючи на тих, хто був іншої думки, не вагувалися проглямати на новою конституцію та зарядити нові вибори і скликали на новою палату депутатів.

В наслідок зміни системи адміністрації гідність великого везира передали ми башкі Кіямілеві.

Але коли рада міністрів під єго проводом засідалася приготовлюванням нового конституційного правління, кн. Фердинанд болгарський та валі східної Руменії з якоїсь причини, ло-

на який бік не переважає. Тепер спітайте жінок.

— Догадалися ся таки — усміхнувся мій товариш.

— Як жінки скажуть, так і буде. — Приклікали жінок. Одарка плаче. „Ми, каже, в тій справі невинні. Як би они сліду не згубили...“ А Маруся вистунила наперед, уклонилася своєму до ніг і каже:

— Ти мені в тюрмі був за чоловіка. Купив мене на майдані, та все одно: другому припала би, руку на себе підняла. Значить, з доброю волі пішла до тебе.... За тую любов, за опіку, за те, що в тюрми визволив, кланяюся тобі до ніг.... Ну, а тепер, каже, слухай, що я скажу тобі: Коли я вже з тюрми вийшла, то більше по руках ходити не буду.... Пропивши мене тої ночі, як ми в корчмах чекали на вас і другий раз пропав. Прощай. Як би старші розсудили тобі мене віддати, тільки би мене й базили.

Ну, той тільки й понурився, слова не промовив. Бачать оба, що справа їх не удала ся. Один каже: „Я до своєї громади піду“, а другий: „Нені нема куди іти; хиба бурлакувати. Та тільки нам тепер разом іти не годиться ся. Прощайте, панове“. Забрали кітлики, всі свої причандали, пішли назад. Відійшли горі пікою з п'ятнадцять верстов, розкідали свій огнік. Довго я в очах не спав, дивився на їх огнік. В очах огонь здається ся близенько. Думаю: на души у него погано тепер. Коли чоловік від важній, то може огонь у него горить, а він берегом краде ся.... Ну, але нічого. Рано — ще

й добре не розвидніло ся — ми вже пором свій спустили....

Він замовк.

— Ну, а як же ви сюди разом попали? — То вже проста реч. Довів я єї до пермської губернії. В Камішеві далися арештувати, подали обов'язко ім'я. За волоцюжство засуджують на каторгу, але що каторги переповнені — до якутської області. В партії вже разом ішли, як чоловік з жінкою.

В дверях з'явилася Маруся з чайником і сковородою в руках.

V.

Коли ми повечеряли, було ще вчасно. Довгий літній день все ще горів своїм спокійним світлом, тільки у візду ся чула постепенна охолода. Спека віддаляла ся незамітно разом з світлом і яркостю красок.

Степан предложив заполювати на гусій. Мій товариш зараз накинув рушницю.

Я відмовився. Я не стрілець і крім того мене задержала надія лишитися на самоті в господине, чи не удається бути викликаним в розмову. Але она зараз пішла на огорі і почала зразу поливати, відтак полоти грядки. На мене й не глянула.

З нудьги я пішов походити в ліс. В лісі було тихо і спокійно, був сірий сумерк і тільки в горі видно було ще проміння, присвічувалось небо і чувся легкий шум. Я присів під модриною, аби закурити папіроса і коли дим тихо повивав над мною, прогонюючи великих лісних комарів, що все зижчали над мною голо-

Маруся.

З російського — Володимир Короленка.

(Дальше).

Тут я підвівся і кажу:

— Дуже ви спішите ся, панове! Не знати, як ще спілка розсудить. Коли старші розсудять на ваш бік — нема що робити, беріть.

Ну, почали судити. Отак і так, кажуть они: ми з ними етапом ішли, на майдані купували їх, потім я — каже один — через них дав ся арештувати, помогали їм утікати....

А ми знов від себе:

— Добре, панове, так. А на що ви слід загубили? Атже они однако загинули би, знов піймали би їх.. Ви з ними в партії на скарбовім хлобі ішли, на всім готові; а ми тисячі верстов іду ім добували попід вісками, може до пів доби перестоювали. То ви, старші, віз шо важите, чи як?

Потолкували старші між собою тай питання: Ви, панове, всі з ними на одно ім'я обсудитися хочете?

— Всі хочемо.

— Жити з ними всі будете, чи покинете?

— Всі обіцяємо, що будемо жити.

— Ну, ми розсудили ось як: як ішли они разом етапом, а ви ішли шляхом, хоч то тяжше, за те они визволяли їх з тюрми. Ось задля того як ми кажемо, що то однаково. Ні

маючи довіру наші державі вірність, проклямував независимість Болгарії. Відтак Австро-Угорщина повідомила Порту і держави про свою постанову анектувати Босну, якої провізоричну окупацію був ій поручив берлінський договір. Ті дві важні події, які нарушили право і істнуючі відносини, викликали наш живий жаль. В наслідок тих нарушень порушили ми наші кабінетні ради прийняті відповідних заряджень задля охорони права. У всім, що відноситься до тієї квестії та у всіх других справах бажаємо помочі і попередити парламенту. Позаяк відносини нашої держави до всіх других держав знамениті, маємо непохитну надію, що при підмозі заприявлених держав ті ще неполагоджені політичні справи будуть розвязані в спосіб вдоволяючий.

Горячо бажаємо управильнення фінансів, які творять одну з найважливіших справ, щоб упостійнено бюджетову рівновагу, аби успішність нашої держави зросла, аби число школ збільшилося та щоби з'організувати їх в дусі поглублення знання, штуки і рільництва. Бажаємо вивіновання і зреформування сухопутної армії та морської сили. Надіємося також, що посли доложать всіх сил, щоби провірити законопроекти, виготовлені різними департаментами державними, аби їх можна було предложить до сенатської апробації.

Бажаючи щастя і успішності нашого краю, отираємо нині палату депутатів. Бажаємо народові гаразду. Бажаємо наше, щоби управляти державою конституційно, в сильне та непохитне. (Оплеєски і оклики на честь султана.) Дав би Бог, щоб наша палата депутатів працювала для добра краю і розвитку держа-

ви, та щоби Всемогучий довів нас до успішного висліду. (Оплеєски.)

По відчитанню престольної промови султан замітив, що він почував себе щасливим, будучи серед послів, та бажає ім гарних успіхів праці. Після повітання з послами, перешов султан до одної з бічних салів, де приняв найвищих духовників.

Тимчасом найвищий майстер церемонії появився в щільно обсаджений льожі дипломатів та передав на руки іх декана, бар. Маршала, султановий привіт та висловлення его надії, що при підмозі держав наступить відроджене Туреччини. Амбасадор Маршаль, дякуючи, відповів, що се лежить також в інтересі европейських держав.

Після сего султан серед того самого церемоніялу, що при вході, опустив парламент.

Зараз по прочитанню престольної промови обявлено ся серед ліберальних послів велике негодовання в тої причини, що султан не зложив в парламенті присяги на конституцію. Офіційльні круги пояснювали то тим, що султан вже зложив раз присягу на конституцію у шеїка ісляму. Коли султан не поновив своєї присяги в парламенті, то і відіала заповідана одинична присяга послів, тілько президент з віку відчитав роту присяги, в якій посли обіцяють свою вірність султанові, вітчизні, конституції і післанництву тілько так довго, як довго султан збереже свою присягу на конституцію. Посли потвердили сю присягу одним турецким словом.

Відтак дебатовано в палаті, чи наперед заняти би ся виборчими съвідоцтвами, чи перевести поділ на комісії. Остаточно здециду-

валася палата на другу евентуальність та перевела поділ на 5 комісій.

Вечером Ілдіз та ціле місто ілюміновано; серед населення в столиці та на провінції великий ентузіазм.

Н О В И Н К И.

Львів, дня 21-го грудня 1903

— Відзначене. Є. В. Цісар надав інспектори промисловому, Арнульзові Навратілеві у Львові титул і характер радника Двору

— Іменування. Старшим радником рахунковим в країв. Дирекції скарбу іменуваний радник рахунковий Ів. Ляхмуд; радниками рахунковими іменуваними ревіденти: Йосиф Нога, Володислав Лашівський, Йос. Миколайский, Ем. Куницкий, Володислав Гіттік, Володимир Штогрик і Ів. Ландсбергер.

— Іспити кваліфікаційні для учителів шкіл народних перед комісією іспитовою в Коломиї розпочнуться дні 11 січня 1909. Подані за осмотрені в метрику хресту, поспіднє съвідоцтво школе, съвідоцтво вріности, короткий опис життя виказа перестудованих діл, номінаційні декрети табелю кваліфікаційну треба вносити через дотичну Раду школу окружну до комісії іспитової для учителів шкіл народних в Коломиї найдальше дікіця грудня с. р.

— Смерть від зворушення. З Бродів доносяться: У братів Капелюшів номер приватний урядник Шпрінгер. Єго тега, котра від давшого часу була з ним в незгоді, прийшла після жidівського звичаю перепросити помершого. Під час тих перепросин так зворушила ся, що згинула на місці.

— Самоубийство чи злочин. Одногоди післядні повідомлено черновецьку поліцію, що в керніці при ул. Чумула добавлено тіло якоїсь жінки. Поліція завівала сторожу пожарну, котра видобула дійсно в керніці трупа якоїсь жінки, в котрій розпізнано Розалію Матковську літ 39, родом зі Сгрия. Чи має ся тут діло з якимсь злочином чи в самоубийством, годі знати; слідство виказало, що жителі тієї улиці чули вночі крики, визиваючі на поміч.

— Нещасливі пригоди. На будові при ул. Конераїка ріг ул. Льва Сапіги завалилося онагда по полуці около 5 год. рушоване і придушило двох робітників. Одного з них, незвістного в назвиці, потовкло лише легко а другого, Олександра Морозекого потовкло так тяжко, що його поготівля ратункова мусіла відставити до шпиталю і ледви чи буде жити, бо має нарушений стовт хребтовий.

— На стацію ратункову зголосився онагда членадник столірський, Стефан Щоткевич, котому триби машина роздушили гри пальці лівої руки. Лікар діжурний подав ему першу поміч. Причиною тогож нещастя було, що Щоткевич чистив неосторожно колесо в часі руху.

— Крадіжка. Вночі з суботи на неділю в Сасові вломився до трафіка Айзенброка невідомий доси злодій і вкраї 3050 К готівкою з відзвіної каси, отворивши її найденим в трафіці ключем. З тої самої каси забрав рублі і франки на квоту 500 К та одну золоту шильду з брилянтами.

— Дрібні вісти. „Буковина“, політичний орган буковинських Русинів, що виходить в Чернівцях вже 24 літ, має з початком нового року перемінитися на щоденну газету. — Др. Теофіль Гвоздецький, що яко делегат руских товариств лікарських висланій був Наук. Тов. ім. Шевченка на з'їзд ческих лікарів і природослідників в Празі літом сего року, іменуваний почесним членом товариства „Spolok ceskych lekaru v Praze“. — П. Сильвестр Яричевський,звістний письменник, зміг на черновецькій університеті професорський іспит для гімназій і реальних шкіл з рускою, польською і німецькою мовою викладовою. — З касарі 80 пп. у Львові втік онагда рядовий Яків Галущак. — Суд карний у Львові засудив 18-літнього Николу Чорного і 17-літнього Федора Вуйціка в Підсідок, котрі літом с. р. напали на селянина Ілька Деркача і брата його Василя і так їх тяжко побили, що перший з них небавком помер, — на кару тяжкої вязниці, Чорного на 2 роки, а Вуйціка на півтора року. — Арештованого в сенсаційній справі спадковій по бл. п. Николаю Волян-

ю, мене зовсім мимохіть обхопила та несподівана, солодка дрімота, що приходить внаслідок утоми на свіжім воздуху. Пробудившись, я подумав, що переспав годину; а по правді не більше як 20 хвилин. Папірос в руках догоував, але попіл був ще теплий.

Показало ся, що збудив мене тихий шелест. Між деревами мигнула стать Марусі; в руках у неї була хустка, а в ній горнець і хліб. Очівідячки несла комусь вечерю.

Кому? Значить, мешканці того закутка не обмежуються ся Степаном і Марусею. Є хтось третій. І справді тижко було представити собі, що той невеличкий огород оброблений руками тільки двох людей. На те, щоби спрятити той куточок, треба було богато упертої праці і свого рода творчості. На гадку про малій і байдужий погляд, яким Степан дивився на власне майно, я пересвідчився, що він ледве чи брав в тій праці велику участі. На всім лежала тут печать Марусі, її особи і її рідного краю. Алеж і того було не досить. Потрібна була чиєсь упerta сила, чиєсь небудь міцні мязи.

Стать Марусі давно зникла, я викурив ще папіроса і відтак відважився піти в тім самим напрямі, займаючи ся тим незвістним, третим мешканцем.

Незабаром після пінки замаячів зруб ліса. Розорана земля густо чорніла товстими бороздами і тільки як островчики зелень держала ся коло великих незикорчованих пеньків. Я шукав очів орача і Марусі і якийсь час не знаходив; однак показалося, що они близше, ніж я сподівався.

За великим корчес коло мене ледве тільки вугле від огнища, а на нім сгорів чайник. Маруся сиділа напів обернена до мене. В сій хвили она розвязала на голові хустку і укладала під него волоса. Скінчивши ту роботу, она взяла ся до іди.

Один мій знакомий, що уважав себе знайомом жінок, зробив жартобливу увагу, що любов селянської жінки легко пізнається по тім, з ким она єсть радійше. Та увага ишгнула несподівано в мої голові, коли я глянув на спокійне Марусине лицце. З нами она не їла

ні кусника, обмежуючись обовязками господині, ще й до того досить недаскавої. Тепер она очищує з охотою іла з кимсь. В її поставі, в її руках пробивала ся зажилість і повна воля.

Мое становище мимовільного підглядача відало ся мені не зовсім відповідним і задля того відішовши кілька кроків по м'якім моху, я вийшов на полянку в такій місці, звідки мене від разу можна було побачити.

Моя підозріність розвіяла ся сейчас, скоро я лише наблизившись побачив Марусиного співбесідника.

То був чоловік на диво бридкий, який навіть при великий уяві трудно міг гррати ролю суперника хорошого Степана. Коли на Степані було все чисте і навіть якоюсь добірне, то сей цілий обріс брудом: бруд на лиці і шиї розмок від поту, рукав брудної сорочки був роздертий, оленячий капелюх недбало покривав його голову, на котрій підстрижене на чолі волос було в порося і падало на плечі, що надавало ему якоїсь допотопний вигляд. Вік його трубо було би означити: сорок, сорок п'ять, п'ятдесят, а може й значно більше; то була одна з тих кремезних статей, що покривали корою, крізь яку не виступить відблиск молодості і похмура старість. Очі, що вицвали та полиняли від сонця і непогоди, ледве виріжняли ся на сірім лиці і тільки придавивши ся, можна було побачити в них ледве помітну добродушність.

Лихі якутські ходаки скинув він на час спочинку, а величезні його п'ятирічні започині і брудні, сторчали якось незугарно з під синих штанів.

— Хліб та сіль! — сказав я кланяючись.

Він подивився на мене кілька секунд, не відповідаючи, а відтак сказав:

— Просимо..

— Можна присісти?

— Сідай, чей не просидиш місця.

Маруся не звернула на мене найменшої уваги.

(Дальше буде).

ст. Соколовского

Головна агенція дневників

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає пренумерату і оголошення до всіх дневників краївих і заграницьких.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може приймати оголошення виключно лише ся агенція.

■ Найдешевше можна купити лише ■

В Авкційній Гали

ул. Сикстуска 32

меблі, образи, дивани, сальонову обставу, золото, біжутерії,
старинності і все можливе до домового уладження.

Порозуміння з провінцією писемно.

Вступ вільний цілий день.